

Більшість європейських компаній уже впровадили природоохоронні проекти в свою загальну стратегію розвитку. Основні причини екологізації бізнесу - створення позитивного іміджу в очах споживачів, акціонерів та інвесторів, а також економія матеріальних і енергетичних ресурсів.

Споживачі готові більше платити за екологічно чисті товари та змінити свій спосіб життя (90%), щоб стати більш «зеленими». В цілому 39% споживачів шукають в Інтернеті інформацію про екологічно чисту продукцію; 56% вірять рекламним заявам про «зелених» товарах; 25% виявили, що екологічні рекламні заяви виявлялися неправдою. Усталену думку про те, що більш високі ціни на «зелені» товари негативно сприймаються покупцями, не відповідає дійсності. Тільки 11% покупців вважають, що вартість «зелених» товарів занадто висока. Насправді основними бар'єрами при виборі та купівлі «зелених» товарів є їх вузький асортимент і недостатня інформація про них.

Висновок. Екологічний маркетинг дозволяє поєднувати інтереси виробників, споживачів і суспільства взагалі заради досягнення стійкого еколого-економічного розвитку. Досягнення розуміння підприємством і громадськістю необхідності оптимального поєднання економічних і екологічних інтересів має велике значення для подальшого розвитку держави.

Література:

1. Оганесян Н.Р., Яндыганов Я.Я., Власова Е.Я. Экологический маркетинг основной элемент экологической политики предприятия // Экономика региона. 2009. №4.
2. Шапран А.Е. Роль экологического маркетинга в формировании имиджа социально ответственного бизнеса // Управление проектами и развитие производства. 2012. №2
3. Козлова О.А. Экологический маркетинг: новый концептуальный подход и стратегический потенциал производителей // Вестник ОмГУ. Серия: Экономика. 2011. №1.

ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИРОБНИЦТВА ВАПНА

Алтухова А. В., студентка 4 курсу факультету літакобудування.

Кручина В. В., доц. каф. «Хімія, екологія та експертних технологій»

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "ХАІ"

Вступ. Стратегія сталого розвитку передбачає гармонійний розвиток держави не тільки за економічними та соціальними складовими але й за екологічними. Високий рівень екологічної безпеки, збереження чистого довкілля є найважливішими завданнями для держави. Техногенні відходи, забруднюють атмосферне повітря, займають і впливають на ґрунт, водні об'єкти. Шлами вимагають великі площі для їх захоронення.

Актуальність. Не зважаючи на різноманітність будівельних матеріалів з промислових відходів, утилізація їх стає проблематичною. Тому підприємства, які використовують техногенну сировину з цінними компонентами, не

отримали масового характеру. Це пояснюється тим, що утилізація трудомісткий і економічно витратний процес.

Природоохоронні питання при виробництві вапна в першу чергу включають таке:

- Викиди в атмосферу;
- Споживання енергії та палива;
- Стічні води;
- Утворення твердих відходів;
- Шум.

Викиди в атмосферу при виробництві вапна створюються в процесі завантаження / розвантаження і зберігання проміжних і кінцевих продуктів, а також за рахунок роботи систем випалювальних печей, клінкерних холодильників і млинів.

При виробництві вапна утворюються такі види відходів: вапняк (фракція якого не входить в діапазон 20-60 мм), технологічні просипи, пил вапняку, пил газоочищення і вапняний пил. Відходи вапняку можуть збільшуватися за один рік в кілька десятків тонн і використовуватися в якості сировини для виробництва дрібнодисперсного пилу. Відходи вапняку використовуються в сільському господарстві (для розкиснення ґрунтів), виробництві будівельних матеріалів (силікатної цегли, цементу), металургійної промисловості, енергетики (хімводоочищення). Також утилізувати відходи можна шляхом брикетування і пресування. В якості одного з перспективних напрямків використання шламу можна розглядати виробництво червоної керамічної цегли. Вапно є другою складовою частиною сировинної суміші, необхідної для виготовлення силікатної цегли. Викиди від технологічних процесів подачі й спалювання палива в обертових печах випалювання вапна будуть здійснюватися через обертову піч. При цьому викид шкідливих речовин через джерело відбуватиметься як від процесу спалювання газу, так і від спалювання палива. Гази з печі надходять на першу сходинку знепилювання в циклони, після яких подаються в електрофільтр і далі димоходом направляються в атмосферу. Підприємства, що виробляють вапно, прагнуть до безвідходних технологій. З цією метою основна маса вапняку великих фракцій (40-90 мм) обпалюється в шахтних печах, для фракції 10-30 мм можуть використовуватися обертові печі, більш дрібні фракції обпікаються в печах киплячого шару.

Висновок. Підприємство зобов'язане слідкувати за впливом технологічних процесів на здоров'я людей та на НПС. На виробництві повинен бути розроблений нормативно-технічний комплекс документів з безпеки праці при роботі з тонкодисперсними відходами. Також всі джерела виділення пилу обладнуються пиловловлюючими установками. Контакт працівників з тонкодисперсними речовинами має бути найнижчим. Необхідно дотримуватися контроль над вмістом шкідливих речовин в повітрі робочої зони підприємства і забезпеченням працівників засобами індивідуального захисту від пилу. Виробництво вапна має дуже багато складнощів. Від еколого-гігієнічних вимог до технологічних способів виготовлення матеріалу.

Література:

1. Чернявская О. В., Тимофеева А. С. Утилизация отходов производства извести // Известия ЮФУ. Технические науки. 2004. №5.
2. Бариева Э.Р., Королев Э.А. Использование шламовых отходов теплоэнергетических предприятий в производстве керамического кирпича // Известия ВУЗов. Проблемы энергетики. 2009. №5-6.
3. Усов Б.А., Окольников Г.Э., Акимов С.Ю. Экология и производство строительных материалов // Системные технологии. 2015. №17.

ФАКТОРИ ДЕТЕРМІНАЦІЇ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ МОНОПРОФІЛЬНИХ МІСТ

Бабаніна К. В., студентка 1 курсу будівельного факультету
Радіонова Л. О., канд. філос. наук, доц. каф. філософії і політології

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Актуальність теми дослідження визначається тим, що в даний час у сучасній Україні майже кожне друге мале і середнє місто і кожне четверте велике місто відносяться до категорії монопрофільних, і проблеми їх розвитку архіактуальні. У середині минулого століття в Україні з'явилися малі міста з монопрофільною спеціалізацією або так звані мономіста з одним містоутворюючим підприємством. В Україні в якості критеріїв мономіст прийнята частка виробництва продукції містоутворюючого підприємства в загальному обсязі виробництва міста (більш 20%) і частка зайнятих на містоутворюючих підприємствах (понад 20% від чисельності економічно активного населення міста).

Мономіста України відносно різноманітні за своїм економічним профілем і рівнем розвитку. В якості найбільш типових слід виділити наступні групи мономіст на території країни:

а) промислові міста, економічний профіль яких визначають різні галузі промисловості. У тому числі виділяються наступні типи мономіст:

- спеціалізуються на галузях добувної промисловості;
- зі спеціалізацією на виробництвах обробної промисловості;

б) мономіста з профільною орієнтацією на інші види господарської діяльності:

- міста, розташовані поблизу транспортних вузлів зі спеціалізацією на транспортно-логістичній діяльності;
- рекреаційні та курортно-санаторні центри.

В ході ринкових перетворень в розвитку багатьох міст сталися негативні зміни, пов'язані із зупинкою або зниженням потужностей підприємств, що складають ядро міського господарства, але не витримали конкуренції. У складній ситуації опинилися монопрофільні міста з містоутворюючим